

11sinif ayetul-kubra-p93-2-menzil-5-hakikat-kainatta-intizamin-vahdete-delaleti-giris-ve-ana-hukum - Set 1

1-) Bu bölümde ele alınan beşinci hakikatin ana konusu nedir? (16 kelime)

Kâinattaki kusursuz düzenin, yaygın

2-) Kâinatta, temel parçalarda ve tek tek varlıklarda bulunan düzen neye delil sayılmaktadır? (15 kelime)

Bunların rastgele değil,

3-) Geniş âlemin idaresine bağlı maddelerin ve görev yapan unsurların ortak özellikleri nelerdir? (11 kelime)

Birlik göstermeleri,

4-) İsimlerin ve fiillerin birbiri içinde, aynı tarzda ve kuşatıcı şekilde görünmesi neyi ispat eder? (11 kelime)

Bunların ayrı

5-) Unsurların ve türlerin yeryüzünün çoğuna yayılmış olması hangi sonuca götürür? (11 kelime)

Bu yaygın

6-) Metinde kâinat için kullanılan “memleket”, “şehir” ve “saray” benzetmeleri hangi fikri güçlendirmektedir? (17 kelime)

Evrenin sahipsiz olmadığını, düzenli

7-) Bu kısımda Yaratıcı hakkında hangi nitelikler özellikle vurgulanmaktadır? (18 kelime)

Tek oluşu, eşi ve

8-) Tam bir düzenin şirkle bağdaşmamasının sebebi nedir? (15 kelime)

Çünkü tam düzen

9-) “Bir tek düzenleyici gerekir” düşüncesi hangi gözleme dayandırılmaktadır? (10 kelime)

Kâinatın bütününde

10-) Bu parçadan hareketle tevhid inancı için nasıl bir akıl yürütme yapılmaktadır? (20 kelime)

Kâinatta birlik taşıyan düzen, görevler,

11sinif ayetul-kubra-p93-2-menzil-5-hakikat-kainatta-intizamin-vahdete-delaleti-giris-ve-ana-hukum - Set 2

1-) Beşinci hakikatte ilk dikkat çekilen özellik nedir? (12 kelime)

Evrenin tamamında ve

2-) Genel idareyle ilgili maddelerin ve vazifelilerin “bir” olması ne anlam taşır? (13 kelime)

Kâinat çapındaki işleyişin

3-) Metinde isimlerin ve fiillerin her yerde aynı oluşu neden önemlidir? (12 kelime)

Çünkü bu durum,

4-) Bir şeyin çoğu veya tamamını kuşatan fiillerin varlığı hangi anlayışı destekler? (9 kelime)

Her şeye

5-) Sarayın süslenmesine, düzenlenmesine ve kurulmasına vesile olan unsurların ortak yapıda olması neyi gösterir? (13 kelime)

Bütün bu işlerin

6-) Yeryüzünün büyük kısmına yayılan aynı unsur ve türler, tevhid bakımından nasıl yorumlanır? (14 kelime)

Ayrı ayrı sahipler

7-) Metne göre bu kâinatın sanatkârı ve yöneticisi hakkında hangi hükme varılır? (8 kelime)

O’nun bir,

8-) “Misli ve naziri olamaz” ifadesi hangi manayı taşır? (10 kelime)

Benzeri, dengi

9-) “Veziri ve muîni yoktur” sözü neyi reddeder? (8 kelime)

Yaratma ve

10-) Bu pasajda düzen ile vahdet arasında nasıl bir ilişki kurulmuştur? (21 kelime)

Düzen ne kadar mükemmelse onu

11sinif ayetul-kubra-p93-2-menzil-5-hakikat-kainatta-intizamin-vahdete-delaleti-giris-ve-ana-hukum - Set 3

1-) Bu bölümde niçin kısa bir işaretle yetinildiği belirtilmektedir? (10 kelime)

Çünkü söz

2-) Beşinci hakikati gören kişinin konumu nasıl anlatılmaktadır? (14 kelime)

Bir yolculuk hâlindeki

3-) Kâinattaki düzen sadece bütünde mi, yoksa parçalarda da mı görülmektedir? (11 kelime)

Hem bütünde

4-) İdareye esas olan maddeler ve görevli unsurların tek yapıda olması neden dikkat çekicidir? (14 kelime)

Çünkü çok geniş

5-) İsim ve fiillerin iç içe geçmiş halde görünmesi neyi anlatır? (13 kelime)

Kâinattaki işlerin birbirinden

6-) Unsurların ve türlerin her yerde bulunmasıyla hangi delil kuvvet kazanır? (7 kelime)

Evrenin

7-) Metinde “sultan”, “sahip”, “bânî” gibi ifadelerin birlikte kullanılması neye işaret eder? (14 kelime)

Yaratıcının hem kuran,

8-) Şirk neden “münakaşaya medar” olarak görülmektedir? (18 kelime)

Çünkü birden fazla ilah

9-) Acizlik ve kusurun olmayışı, metindeki ana düşünceyle nasıl bağlantılıdır? (16 kelime)

Kusursuz düzen ancak eksiksiz

10-) Bu parçanın vermek istediği temel iman dersi nedir? (15 kelime)

Kâinata dikkatle bakıldığında

11sinif ayetul-kubra-p93-2-menzil-5-hakikat-kainatta-intizamin-vahdete-delaleti-giris-ve-ana-hukum - Set 4

1-) Beşinci hakikatte kâinatın hangi yönü öne çıkarılmaktadır? (12 kelime)

Yönetimindeki tam ölçü,

2-) Kâinatın büyük bir ülke gibi tasvir edilmesi hangi anlayışı destekler? (9 kelime)

Geniş ve

3-) Genel yapıyı ilgilendiren unsurların tek oluşu neden önemli bir delildir? (12 kelime)

Çünkü bütün sistemi

4-) Her yerde aynı isimlerin ve fiillerin görünmesi, farklı ilahlar düşüncesiyle neden uyuşmaz? (15 kelime)

Çünkü farklı ilahlar

5-) Unsurlar ve türler arasındaki ortaklık neyi ortaya koymaktadır? (10 kelime)

Kâinatın dağınık

6-) Metindeki delillendirme daha çok hangi yolla yapılmaktadır: sadece nakille mi, yoksa gözleme dayalı akıl yürütmeye mi? (5 kelime)

Gözleme

7-) “Şeriki ve zıddı olamaz” denilmesi tevhidin hangi yönünü açıklar? (14 kelime)

Allah’ın ne ortağı

8-) “Tam intizam” ifadesinden nasıl bir yaratıcı tasavvuru çıkar? (18 kelime)

Her şeyi bilen, her

9-) Metin, kâinattaki birlik ile ilahlığın birliği arasında nasıl bir bağ kuruyor? (16 kelime)

Varlıklardaki ortak düzen, ortak

10-) Bu bölümde öğrencinin çıkarması gereken ana sonuç nedir? (10 kelime)

Evrenin mükemmel

11sinif ayetul-kubra-p93-2-menzil-5-hakikat-kainatta-intizamin-vahdete-delaleti-giris-ve-ana-hukum - Set 5

1-) Metindeki beşinci hakikat hangi iki ana gözleme dayanır? (16 kelime)

Birincisi kâinattaki kusursuz düzen,

2-) Kâinatın bütünü ile parçaları arasında nasıl bir ilişki kurulmaktadır? (14 kelime)

Bütünde görülen düzenin

3-) Genel idareye bağlı maddelerin ve görevlilerin “vâhid” oluşu neyi düşündürür? (8 kelime)

Çokluk içinde

4-) İsimlerin ve fiillerin hem iç içe hem de kuşatıcı olması neyin işareti sayılır? (9 kelime)

Tek bir

5-) Unsurların ve türlerin dünyanın çoğuna yayılması hangi fikre karşı delil olarak kullanılabilir? (13 kelime)

Kâinatın bağımsız ve

6-) “Birdir, tektir, vâhiddir, ehaddir” şeklindeki vurgu neden art arda yapılmış olabilir? (9 kelime)

Birliğin farklı

7-) Metne göre Allah’ın yardımcıya ihtiyaç duymadığını gösteren ifade hangisidir? (8 kelime)

Yaratma ve

8-) Bu pasajda kusursuz düzen ile kusursuz kudret arasında nasıl bir bağlantı vardır? (12 kelime)

Kusursuz düzenin, noksanlıktan

9-) Şirk niçin bu düzende yer bulamaz? (11 kelime)

Çünkü ortaklık

10-) Parçanın genel mesajını bir cümleyle nasıl özetlersin? (12 kelime)

Evrenin her tarafındaki

11sinif ayetul-kubra-p93-2-menzil-5-hakikat-kainatta-intizamin-vahdete-delaleti-giris-ve-ana-hukum - Set 6

1-) Beşinci hakikat, kâinata bakınca hangi inanç esasını güçlendirmektedir? (6 kelime)

Tevhid

2-) Metinde düzenin yalnızca bazı alanlarda değil, her seviyede bulunmasının önemi nedir? (14 kelime)

Bu durum, birliğin

3-) Kâinatın idaresine kaynaklık eden unsurların bir olması neye işaret eder? (9 kelime)

Yönetimin bölünmediğine

4-) İsimlerin aynı, fiillerin aynı ve her yerde benzer şekilde görünmesi nasıl bir sonuca ulaştırır? (8 kelime)

Hepsinin tek

5-) Zemin yüzüne yayılan aynı unsurlar ve türler niçin tevhid delili sayılmaktadır? (14 kelime)

Çünkü böylesine geniş

6-) Kâinat için kullanılan farklı benzetmelerin ortak mesajı nedir? (14 kelime)

Evrenin sahipsiz ve

7-) Metinde Allah'ın eşi ve benzeri olmadığının söylenmesi, tevhidin hangi yönünü tamamlar? (11 kelime)

Sadece bir

8-) "Aczi ve kusuru yoktur" cümlesi neden bu bağlamda önemlidir? (13 kelime)

Çünkü böylesine kapsamlı

9-) "İntizam tam bir vahdettir" sözü nasıl anlaşılmalıdır? (17 kelime)

Gerçek ve tam düzenin,

10-) Bu bölümden hareketle bir öğrenci kâinata nasıl bakmalıdır? (14 kelime)

Kâinattaki düzeni, uyumu

CEVAP ANAHTARI

11sinif ayetul-kubra-p93-2-menzil-5-hakikat-kainatta-intizamin-vahdete-delaleti-giris-ve-ana-hukum - Set 1 - CEVAPLAR

1-) Bu bölümde ele alınan beşinci hakikatin ana konusu nedir?

Kâinattaki kusursuz düzenin, yaygın yönetimin ve her yerde aynı şekilde görünen işleyişin tek bir Yaratıcıyı gösterdiğiidir.

2-) Kâinatta, temel parçalarda ve tek tek varlıklarda bulunan düzen neye delil sayılmaktadır?

Bunların rastgele değil, bir olan ve her şeyi idare eden Zât tarafından yönetildiğine delil sayılmaktadır.

3-) Geniş âlemin idaresine bağlı maddelerin ve görev yapan unsurların ortak özellikleri nelerdir?

Birlik göstermeleri, aynı mahiyette olmaları ve bütün düzen içinde beraber çalışmalarıdır.

4-) İsimlerin ve fiillerin birbiri içinde, aynı tarzda ve kuşatıcı şekilde görünmesi neyi ispat eder?

Bunların ayrı ayrı güçlerden değil, tek bir failden çıktığını ispat eder.

5-) Unsurların ve türlerin yeryüzünün çoğuna yayılmış olması hangi sonuca götürür?

Bu yaygın hâkimiyet, hepsinin tek bir sahibin emri altında bulunduğunu gösterir.

6-) Metinde kâinat için kullanılan “memleket”, “şehir” ve “saray” benzetmeleri hangi fikri güçlendirmektedir?

Evrenin sahipsiz olmadığını, düzenli bir mülk gibi tek bir sultan ve terbiye edici tarafından idare edildiğini anlatmaktadır.

7-) Bu kısımda Yaratıcı hakkında hangi nitelikler özellikle vurgulanmaktadır?

Tek oluşu, eşi ve benzeri bulunmayışı, yardımcısız oluşu, ortağının ve karşıtının olmayışı, acizlik ve kusurdan uzak oluşu vurgulanmaktadır.

8-) Tam bir düzenin şirkle bağdaşmamasının sebebi nedir?

Çünkü tam düzen karışıklığı kaldırmaz; birden fazla bağımsız müdahale olsaydı çekişme ve bozulma ortaya çıkardı.

9-) “Bir tek düzenleyici gerekir” düşüncesi hangi gözleme dayandırılmaktadır?

Kâinatın bütününde görülen eksiksiz ahenk ve uyumlu işleyiş gözlemine dayandırılmaktadır.

10-) Bu parçadan hareketle tevhid inancı için nasıl bir akıl yürütme yapılmaktadır?

Kâinatta birlik taşıyan düzen, görevler, isimler, fiiller, unsurlar ve türler birlikte düşünülerek hepsinin tek bir Yaratıcıya ait olduğu sonucuna varılmaktadır.

11sinif ayetul-kubra-p93-2-menzil-5-hakikat-kainatta-intizamin-vahdete-delaleti-giris-ve-ana-hukum - Set 2 - CEVAPLAR

1-) Beşinci hakikatte ilk dikkat çekilen özellik nedir?

Evrenin tamamında ve her bir varlıkta en üstün seviyede bir düzen bulunmasıdır.

2-) Genel idareyle ilgili maddelerin ve vazifelilerin “bir” olması ne anlam taşır?

Kâinat çapındaki işleyişin dağınık güçlere değil, tek merkezli bir yönetime bağlı olduğunu gösterir.

3-) Metinde isimlerin ve fiillerin her yerde aynı oluşu neden önemlidir?

Çünkü bu durum, farklı yerlerde farklı sahipler değil, aynı iradenin hükmettiğini düşündürür.

4-) Bir şeyin çoğu veya tamamını kuşatan fiillerin varlığı hangi anlayışı destekler?

Her şeye nüfuz eden tek bir rububiyet anlayışını destekler.

5-) Sarayın süslenmesine, düzenlenmesine ve kurulmasına vesile olan unsurların ortak yapıda olması neyi gösterir?

Bütün bu işlerin ortak bir plan ve tek bir sahip tarafından yürütüldüğünü gösterir.

6-) Yeryüzünün büyük kısmına yayılan aynı unsur ve türler, tevhid bakımından nasıl yorumlanır?

Ayrı ayrı sahipler yerine tek bir kudretin geniş çaplı tasarrufunu gösteren işaretler olarak yorumlanır.

7-) Metne göre bu kâinatın sanatkârı ve yöneticisi hakkında hangi hükme varılır?

O’nun bir, tek ve eşsiz olduğu hükmüne varılır.

8-) “Misli ve naziri olamaz” ifadesi hangi manayı taşır?

Benzeri, dengi ve kendisine eş tutulabilecek bir varlığın bulunmadığını anlatır.

9-) “Veziri ve muîni yoktur” sözü neyi reddeder?

Yaratma ve yönetmede yardımcıya ihtiyaç duyma düşüncesini reddeder.

10-) Bu pasajda düzen ile vahdet arasında nasıl bir ilişki kurulmuştur?

Düzen ne kadar mükemmelse onu kuranın birliği o kadar açık görünür; bu yüzden eksiksiz düzen vahdetin güçlü bir delili kabul edilir.

11sinif ayetul-kubra-p93-2-menzil-5-hakikat-kainatta-intizamin-vahdete-delaleti-giris-ve-ana-hukum - Set 3 - CEVAPLAR

- 1-) Bu bölümde niçin kısa bir işaretle yetinildiği belirtilmektedir?
Çünkü söz konusu hakikatin başka yerde açıklanıp delillendirildiği ifade edilmektedir.
- 2-) Beşinci hakikati gören kişinin konumu nasıl anlatılmaktadır?
Bir yolculuk hâlindeki gözlemci gibi, ikinci durakta bu hakikati fark eden biri olarak anlatılmaktadır.
- 3-) Kâinattaki düzen sadece bütünde mi, yoksa parçalarda da mı görülmektedir?
Hem bütünde hem temel kısımlarda hem de tek tek varlıklarda görülmektedir.
- 4-) İdareye esas olan maddeler ve görevli unsurların tek yapıda olması neden dikkat çekicidir?
Çünkü çok geniş bir alanda aynı düzenin sürmesi, hepsinin aynı iradeye bağlı olduğunu düşündürür.
- 5-) İsim ve fiillerin iç içe geçmiş halde görünmesi neyi anlatır?
Kâinattaki işlerin birbirinden kopuk olmadığını, ortak bir kaynaktan gelen uyumlu faaliyetler olduğunu anlatır.
- 6-) Unsurların ve türlerin her yerde bulunmasıyla hangi delil kuvvet kazanır?
Evrenin sahibinin tek olduğu delili kuvvet kazanır.
- 7-) Metinde “sultan”, “sahip”, “bânî” gibi ifadelerin birlikte kullanılması neye işaret eder?
Yaratıcının hem kuran, hem yöneten, hem terbiye eden mutlak hâkim olduğunu göstermeye işaret eder.
- 8-) Şirk neden “münakaşaya medar” olarak görülmektedir?
Çünkü birden fazla ilah kabulü, yetki çatışması ve düzenin bozulması sonucunu doğuracağı için tartışma ve çekişme sebebi sayılmaktadır.
- 9-) Acizlik ve kusurun olmayışı, metindeki ana düşünceyle nasıl bağlantılıdır?
Kusursuz düzen ancak eksiksiz kudret ve ilimle kurulabileceğinden, düzenin sahibi de acz ve eksikten uzak olmalıdır.
- 10-) Bu parçanın vermek istediği temel iman dersi nedir?
Kâinata dikkatle bakıldığında her taraftaki düzen ve birlik izlerinin insanı Allah’ın birliğini kabul etmeye götürdüğüdür.

11sinif ayetul-kubra-p93-2-menzil-5-hakikat-kainatta-intizamin-vahdete-delaleti-giris-ve-ana-hukum - Set 4 - CEVAPLAR

1-) Beşinci hakikatte kâinatın hangi yönü öne çıkarılmaktadır?

Yönetimindeki tam ölçü, parçaları arasındaki uyum ve bütününe yayılan birlik öne çıkarılmaktadır.

2-) Kâinatın büyük bir ülke gibi tasvir edilmesi hangi anlayışı destekler?

Geniş ve düzenli bir yönetim altında bulunduğu anlayışını destekler.

3-) Genel yapıyı ilgilendiren unsurların tek oluşu neden önemli bir delildir?

Çünkü bütün sistemi etkileyen şeylerin bir olması, kaynağın da bir olduğunu düşündürür.

4-) Her yerde aynı isimlerin ve fiillerin görünmesi, farklı ilahlar düşüncesiyle neden uyuşmaz?

Çünkü farklı ilahlar olsaydı her yerde aynı tarz, aynı bütünlük ve aynı uyum görülmesi beklenmezdi.

5-) Unsurlar ve türler arasındaki ortaklık neyi ortaya koymaktadır?

Kâinatın dağınık değil, tek bir düzen altında toplandığını ortaya koymaktadır.

6-) Metindeki delillendirme daha çok hangi yolla yapılmaktadır: sadece nakille mi, yoksa gözleme dayalı akıl yürütmeye mi?

Gözleme dayalı akıl yürütmeye yapılmaktadır.

7-) “Şeriki ve zıddı olamaz” denilmesi tevhidin hangi yönünü açıklar?

Allah’ın ne ortağı bulunduğunu ne de kendisine rakip olacak bir güç kabul edilemeyeceğini açıklar.

8-) “Tam intizam” ifadesinden nasıl bir yaratıcı tasavvuru çıkar?

Her şeyi bilen, her şeye gücü yeten ve her işi yerli yerince yapan tek bir yaratıcı tasavvuru çıkar.

9-) Metin, kâinattaki birlik ile ilahlığın birliği arasında nasıl bir bağ kuruyor?

Varlıklardaki ortak düzen, ortak yönetim ve ortak işleyişten hareketle ilahlığın da tek olması gerektiği sonucuna ulaşıyor.

10-) Bu bölümde öğrencinin çıkarması gereken ana sonuç nedir?

Evrenin mükemmel düzeni, Allah’ın birliğini açıkça gösteren güçlü bir işarettir.

11sinif ayetul-kubra-p93-2-menzil-5-hakikat-kainatta-intizamin-vahdete-delaleti-giris-ve-ana-hukum - Set 5 - CEVAPLAR

1-) Metindeki beşinci hakikat hangi iki ana gözleme dayanır?

Birincisi kâinattaki kusursuz düzen, ikincisi de her yere yayılan ortak idare ve aynı tarzda görülen işleyiştir.

2-) Kâinatın bütünü ile parçaları arasında nasıl bir ilişki kurulmaktadır?

Bütünde görülen düzenin parçalarda da devam ettiği, yani aynı birliğin her seviyede görüldüğü söylenmektedir.

3-) Genel idareye bağlı maddelerin ve görevlilerin “vâhid” oluşu neyi düşündürür?

Çokluk içinde işleyen tek bir merkezî iradeyi düşündürür.

4-) İsimlerin ve fiillerin hem iç içe hem de kuşatıcı olması neyin işareti sayılır?

Tek bir kudret ve tek bir rububiyetin işareti sayılır.

5-) Unsurların ve türlerin dünyanın çoğuna yayılması hangi fikre karşı delil olarak kullanılabilir?

Kâinatın bağımsız ve ayrı ayrı güçler tarafından yönetildiği fikrine karşı delil olarak kullanılabilir.

6-) “Birdir, tektir, vâhiddir, ehaddir” şeklindeki vurgu neden art arda yapılmış olabilir?

Birliğin farklı yönlerden kesinliğini kuvvetle belirtmek için yapılmış olabilir.

7-) Metne göre Allah’ın yardımcıya ihtiyaç duymadığını gösteren ifade hangisidir?

Yaratma ve idarede yanında destekçi bulunmadığını belirten ifadedir.

8-) Bu pasajda kusursuz düzen ile kusursuz kudret arasında nasıl bir bağlantı vardır?

Kusursuz düzenin, noksanlıktan uzak ve her şeye yeten bir kudreti gerektirdiği anlatılmaktadır.

9-) Şirk niçin bu düzende yer bulamaz?

Çünkü ortaklık olsaydı tam uyum yerine karışma ve bozulma meydana gelirdi.

10-) Parçanın genel mesajını bir cümleyle nasıl özetlersin?

Evrenin her tarafındaki birlik ve düzen, Allah’ın tek ilah olduğunu açıkça göstermektedir.

11sinif ayetul-kubra-p93-2-menzil-5-hakikat-kainatta-intizamin-vahdete-delaleti-giris-ve-ana-hukum - Set 6 - CEVAPLAR

1-) Beşinci hakikat, kâinata bakınca hangi inanç esasını güçlendirmektedir?

Tevhid inancını, yani Allah'ın birliğini güçlendirmektedir.

2-) Metinde düzenin yalnızca bazı alanlarda değil, her seviyede bulunmasının önemi nedir?

Bu durum, birliğin istisnasız ve genel olduğunu gösterdiği için delili daha güçlü hâle getirir.

3-) Kâinatın idaresine kaynaklık eden unsurların bir olması neye işaret eder?

Yönetimin bölünmediğine ve tek bir sahibin hükmettiğine işaret eder.

4-) İsimlerin aynı, fiillerin aynı ve her yerde benzer şekilde görünmesi nasıl bir sonuca ulaştırır?

Hepsinin tek bir Zâta ait olduğu sonucuna ulaştırır.

5-) Zemin yüzüne yayılan aynı unsurlar ve türler niçin tevhid delili sayılmaktadır?

Çünkü böylesine geniş ve düzenli yayılış, tek elden çıkan bir planı ve yönetimi düşündürmektedir.

6-) Kâinat için kullanılan farklı benzetmelerin ortak mesajı nedir?

Evrenin sahipsiz ve başıboş değil, düzenli bir mülk gibi tek bir idareye bağlı olduğudur.

7-) Metinde Allah'ın eşi ve benzeri olmadığının söylenmesi, tevhidin hangi yönünü tamamlar?

Sadece bir olduğunu değil, aynı zamanda mutlak eşsiz olduğunu da tamamlar.

8-) "Aczi ve kusuru yoktur" cümlesi neden bu bağlamda önemlidir?

Çünkü böylesine kapsamlı ve hatasız bir düzen ancak eksiksiz bir kudretle mümkün olabilir.

9-) "İntizam tam bir vahdettir" sözü nasıl anlaşılmalıdır?

Gerçek ve tam düzenin, tek bir düzenleyicinin eseri olduğu; çok başlılığın ise buna ters düştüğü şeklinde anlaşılmalıdır.

10-) Bu bölümden hareketle bir öğrenci kâinata nasıl bakmalıdır?

Kâinattaki düzeni, uyumu ve ortak işleyişi görüp bunları Allah'ın birliğine açılan deliller olarak değerlendirmelidir.